Rapportage evaluatie nieuwe werkwijze Raad en commissies, juni 2013. Bijlage a.

Raadsvergaderingen

Op 2 april 2012 heeft de raad besloten (RB12.0081) een aantal wijzigingen in de werkwijze van raad en commissies door te voeren waarmee wordt beoogd de politieke discussie in de raad te stimuleren. Deze wijzigingen zijn ná het zomerreces van 2012 geëffectueerd.
Na bijna een jaar ervaring te hebben opgedaan met de nieuwe werkwijze, is besloten een evaluatie te houden.

Op 14 juni 2013 zijn evaluatieformulieren uitgezet onder de raadsleden. Vervolgens zijn op 25 juli 2013 en 2 september 2013 reminders gestuurd met het verzoek de formulieren zo spoedig mogelijk ingevuld te retourneren. Er zijn uiteindelijk 12 formulieren ingevuld retour ontvangen van raadsleden (een respons van 39%).

De resultaten met betrekking tot raadsvergaderingen zijn hieronder opgenomen:

1. Hoe tevreden bent u over het houden van één debattermijn bij bespreekpunten in de raadsvergaderingen?

50% tevreden
25% niet tevreden, niet ontevreden
25% ontevreden
0% weet niet/geen mening

Toelichting
De helft van de respondenten is tevreden met het houden van één debattermijn bij bespreekpunten. De raadsleden die ontevreden zijn, hebben niet zozeer een probleem met het houden van één debattermijn, maar meer over de uitwerking in de praktijk. Omdat er alleen gesproken wordt over amendementen en moties, vindt er nauwelijks debat plaats over het onderwerp zelf. De ruimte om elkaar te overtuigen of standpunten uit te dragen is daarmee beperkt. Verder is één keer genoemd dat de spreektijdenregeling zich niet verhoudt met deze werkwijze.

2. Bent u het eens met de volgende stelling: “Het gebruik van interruptiemicrofoons draagt bij aan de kwaliteit van het debat”?

67% eens
25% oneens
8% weet niet/geen mening

Toelichting
Een ruime meerderheid van de respondenten is content met het gebruik van de interruptiemicrofoons. Het debat verloopt ordentelijker en is voor toeschouwers beter te volgen. Een minder tevreden raadslid is van mening dat de snelheid en levendigheid wordt onderdrukt door de ‘filevorming’ bij de interruptiemicrofoons.

3. Hoe tevreden bent u over de rol van de portefeuillehouders bij raads-vergaderingen ?

33% tevreden
33% niet tevreden, niet ontevreden
33% ontevreden
0% weet niet/geen mening

Toelichting
Er is verdeeld gereageerd op deze vraag. Tevreden raadsleden geven aan dat een wethouder soms met een korte toelichting een efficiënte behandeling kan bevorderen.
Minder tevreden raadsleden zijn van mening dat de portefeuillehouders nog teveel aan het woord zijn, hetzij op verzoek van de voorzitter, hetzij op verzoek van een coalitiepartij. Daardoor richten de fracties zich toch weer tot het college in plaats van tot elkaar.
Woordvoering door portefeuillehouders zou meer een uitzondering moeten zijn.
Voorts is de non-verbale en verbale communicatie vanachter de collegetafel eenmaal als ongewenst aspect genoemd.

4. Bent u het eens met de volgende stelling:
"De portefeuillehouders moeten naar eigen behoefte deel kunnen nemen aan het raadsdebat ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming." ?

17% eens
83% oneens
0% weet niet/geen mening

Toelichting
Een ruime meerderheid van de respondenten is het niet eens met de stelling.
De commissievergaderingen zijn het podium voor de communicatie tussen de portefeuillehouders en de fracties.

5. Bent u van mening dat raads- en commissievergaderingen met het vorenstaande efficiënt zijn ingericht ?

60% eens
30% oneens
10% weet niet/geen mening

Toelichting
Een meerderheid van de respondenten is van mening dat de raads- en commissie-vergaderingen efficiënt zijn ingericht. Wel is genoemd dat er in een raadsvergadering meer ruimte moet komen om verantwoording af te leggen over partijstandpunten betreffende het gehele onderwerp (niet alleen moties en amendementen).
Een minder tevreden raadslid is van mening dat de behandeling van onderwerpen in de commissies verandering behoeft: niet meer twee termijnen met beantwoording door een wethouder, maar een informatieve en een opiniërende ronde.

6. Hoe tevreden bent u over de werkwijze met betrekking tot moties en amendementen ?

92% tevreden
8% niet tevreden, niet ontevreden
0% ontevreden
0% weet niet/geen mening

Toelichting
Er is een grote mate van tevredenheid over de huidige werkwijze met betrekking tot moties en amendementen. Twee respondenten hebben aangegeven dat het nog wenselijker zou zijn de moties en amendementen voor het weekend te verspreiden zodat een zorgvuldige afweging mogelijk is. “Hoe serieus wil je dat andere fracties er naar kijken?”. Dit is een punt van aandacht voor de indieners.

7. Bent u van mening dat aanpassing van de spreektijdenregeling wenselijk is in het belang van een ordentelijke vergadering en een zorgvuldige besluitvorming?

58% eens
33% oneens
9% weet niet/geen mening

Toelichting
Een meerderheid van de respondenten is van mening dat de spreektijdenregeling moet worden aangepast. Daarbij is aangegeven dat iedere fractie voldoende tijd moet hebben om zijn/haar standspunten te kunnen verdedigen en dat de spreektijd voor alle fracties dus gelijk zou moeten zijn of zelfs vrijgelaten moet worden. Tegenstanders van een aanpassing geven aan dat de voorzitter er in de praktijk pragmatisch mee omgaat en dat een aanpassing niet echt nodig is gebleken in de afgelopen periode.

8. Bent u het eens met de volgende stelling:
“De nieuwe werkwijze heeft geleid tot een verbetering van het debat tussen de fracties onderling in de raad.” ?

42% eens
50% oneens
8% weet niet/geen mening

Toelichting
Er is verdeeld gereageerd op deze stelling. Enkele raadsleden merken op dat er nu enige debat plaatsvindt waar voorheen vraag/antwoord met de portefeuillehouder plaatsvond.
Minder tevreden raadsleden zijn van mening dat het debat niet significant verbeterd is, omdat

- de politieke verhoudingen in de raad de kwaliteit van de vergaderingen bepalen;
- er geen ruimte is voor het overtuigen;
- er alleen gesproken wordt over moties en amendementen en niet over het geheel.

Genoemd is dat er tijdens schorsingen wel overtuigingen plaatsvinden en dat de voorzitter soepeler zou moeten omgaan met schorsingsverzoeken.

9. Hoe tevreden bent u over de nieuwe werkwijze van raad en commissies?

50% tevreden
25% niet tevreden, niet ontevreden
25% ontevreden
0% weet niet/geen mening

Toelichting.
Over het algemeen wordt de nieuwe werkwijze wel als een verbetering beschouwd.
Het is echter nog wel zoeken met de nieuwe verhoudingen en vele wijzigingen in fracties waardoor het debat ondergesneeuwd raakt.
Eenmaal is genoemd is dat de agendadruk, de hoeveelheid en de omvang van de onderwerpen zorgt voor onvrede. Een ander raadslid heeft aangegeven dat de vergaderfrequentie te hoog is.
Eenmaal is de suggestie gedaan het vooraf aangeven van bespreekpunten (door de commissies) te laten vervallen.

10. Heeft u verder nog verbetersuggesties ten aanzien van de werkwijze van raad en commissies?

De volgende verbetersuggesties zijn ingebracht:

Wijziging van het vergadersysteem:
- commissies afschaffen;
- bezien of commissieleden nog nodig zijn;
- geen commissieleden meer in een raadsbrede commissievergadering;
- terug naar het vorige vergadersysteem (van vóór 2007): commissievergaderingen verdelen over twee of drie weken gevolgd door een raadsvergadering;
- commissievergaderingen en de daarop aansluitende raadsvergadering in een keer houden.

Wijziging commissievergaderingen:
- betere spreiding van de onderwerpen over de beschikbare vergaderavonden;
- classificering van onderwerpen; bepaalde onderwerpen kunnen rechtstreeks worden geagendeerd voor raadsvergaderingen;
- vroegtijdig betrekken van alle fracties bij majeure onderwerpen;
- commissies vooral informerend laten zijn;
- beperken van de discussies tot de hoofdlijnen;
- vertegenwoordigers van organisaties laten presenteren in commissievergaderingen.

Overige wijzigingen
- afgescheiden fracties in staat stellen aan alle commissievergaderingen deel te kunnen nemen door de inzet van commissieleden;
- iedere fractie eenzelfde hoeveelheid spreektijd.